

Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep

Voldtektsutvalget
v/ sekretariatsleder Maria Egeland Thorsnes

Oslo, 22. august 2023

Innspill til voldtektsutvalget

Nok. Norge er enig i Voldtektsutvalgets virkelighetsbeskrivelse, men ser at den rollen lavterskeltilbudene spiller i dag, ikke er nevnt i kunnskapsoppsummeringen som ble sendt ut i forkant av møtet. I det følgende foreslår vi to tiltak for å bidra til bedre forebygging av seksuelle overgrep:

- En endring i Nok.-sentrenes mandat for å styrke rollen som ressursentere
- En endring i Nok.- sentrenes mandat for å styrke rollen som forebyggere

De femten Nok.-sentrene er, sammen med SMISO-sentrene, det eneste rene lavterskeltilbudet til utsatte for seksuelle overgrep i Norge i dag. Sentrene tilbyr hjelp til selvhjelp til utsatte og pårørende.

Nok.-sentrene har gjennom de siste tiårene bygget opp stor kompetanse på ettervirkningene av seksuelle overgrep. Alle ansatte har i dag minimum treårig utdanning, og de fleste etterutdanning, blant annet i sexologi.

På sentrene kan man også få råd av ansatte og bistandsadvokater i prosessen rundt en anmeldelse, og støtte i gjennomføring av eventuell rettssak.

Sentrene tar i dag imot rundt 3000 utsatte og pårørende årlig. Sentrene mottok totalt 33 422 henvendelser i 2022.

Ressurssentre

I sin rapport om myndighetens innsats mot vold i nære relasjoner påpekte Riksrevisjonen at det er manglende samhandling i kommunene når det gjelder vold og overgrep, og at det er et stort potensial i å styrke samhandlingen mellom relevante institusjoner.

Et tiltak for å svare på Riksrevisjonens kritikk er å gi ansatte som jobber med mennesker i kommunene et fast kontaktsted i saker som gjelder seksuelle overgrep. Tjenesten må være kjent for alle i kommunen.

Nok.-sentrenes styrke er at de lokalisert i kommunene, er praksisnære og kjenner regionene sine godt. Samtidig får ansatte ved alle sentrene jevnlig veiledning av RVTS, og inngår i faglige samarbeid med dem og med hverandre.

noknorge.no

kontor@noknorge.no – St. Halvardsgate 33, 0192 Oslo – org.nr.: 981 411 315

Ingen skal bli utsatt for seksuelle overgrep

Sentrene bistår allerede kommuner, skoler og annet hjelpeapparat, for eksempel ved mistanke om seksuelle overgrep, skadelig seksuell atferd og i planarbeid.

Nok.-sentrene har kompetanse og erfaring til å bli gitt et mandat som ressurscenter for ansatte i kommunene, gitt at det følger midler med. Sentrene er allerede etablert og kjent i svært mange kommuner, de samhandler med andre hjelpeinstanser mange steder og fungerer i dag mer uformelt som ressurscentre.

Forebygging

Nok.-sentrenes retningslinjer, som gis av Bufdir, åpner for å jobbe noe med forebygging av seksuelle overgrep. De aller fleste sentrene gjør dette i dag. Forebyggingen gjøres i hovedsak gjennom undervisning av skoleklasser på forskjellig klassetrinn, og undervisning for lærere, studenter, helsesykepleiere og annet helsepersonell. Det er stor pågang fra skoler, hjelpetjenester og undervisningssteder om dette.

Nok.-sentrenes styrke i det forebyggende arbeidet er at de har lang erfaring med å gjøre det, de er tett på praksisfeltet til daglig på sentrene og de er faglig sterke. I tillegg er de lokalt forankret.

En erfaring mange ansatte på sentrene deler, er at undervisning og forebygging er med å avdekke erfaringer med overgrep hos dem man møter. Som lavterskeltilbud er det da mulig å tilby hjelp i etterkant av undervisningen.

Vi erfarer at ansattressursene på sentrene brukes godt når vi tilbyr undervisning til dem som selv underviser i skole eller jobber innenfor helsefag. Da får de kunnskap som de kan benytte i arbeidet sitt, heller enn at ansatte på sentrene underviser i klasserom. Dette er bærekraftig, og er med på å gi ferdigheter til lærere og hjelpearbeidere i møtet med elever og brukere.

I dag er forebyggingen en viktig del av flere av sentrenes arbeid, men det er tid- og ressurskrevende, og prioriteres ulikt på de forskjellige sentrene. Mandatet til sentrene bør derfor utvides slik at det forebyggende arbeidet kan prioriteres, gitt at det følger midler med.

Ingvild Hestad Torkelsen
Daglig leder, Nok. Norge